29/12/2018

Πως έγινε η παράδοση των Τίμιων Δώρων στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου

/ Αγιορείτικα

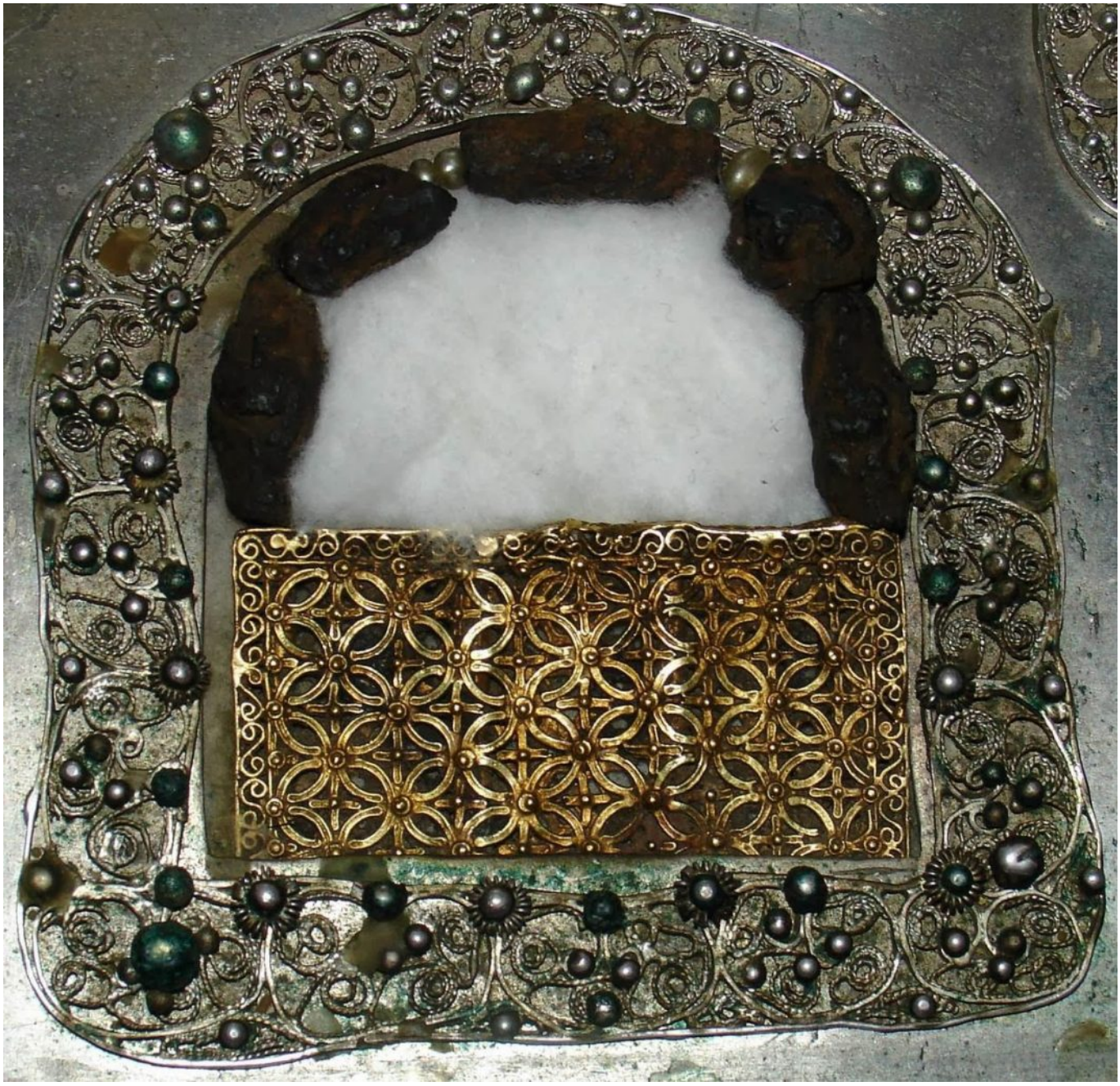

Η αξία των Τίμιων Δώρων των τριών Μάγων είναι ανεκτίμητη για την Ορθοδοξία , τα οποία θαυματουργικώς διασώζονται μέχρι σήμερα και τίθενται προς αγιασμό των πιστών.

Μεταξύ των ποικίλων θησαυρών και πολυτίμων κειμηλίων που με πολλή ευλάβεια

φυλάσσονται στην Ιερά Μονή του Αγίου Παύλου στο Άγιον Όρος, χωρίς αμφιβολία την πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα Τίμια Δώρα που προσέφεραν οι τρεις εξ Ανατολών Μάγοι στον ως Βρέφος ενανθρωπήσαντα Κύριο.

Τα Δώρα αυτά ως γνωστόν είναι χρυσός, λίβανος1 και σμύρνα2. Ο χρυσός βρίσκεται υπό την μορφήν εικοσιοκτώ επιμελώς σκαλισμένων επιπέδων πλακιδίων, ποικίλων σχημάτων (παραλληλογράμμων, τραπεζοειδών, πολυγώνων κτλ.) και διαστάσεων περίπου 5 εκ. x 7 εκ. Κάθε πλακίδιο έχει διαφορετικό σχέδιο πολύπλοκης καλλιτεχνικής μικροεπεξεργασίας. Ο λίβανος και η σμύρνα διατηρούνται ως μείγμα υπό την μορφή εξηνταδύο περίπου σφαιρικών χανδρών μεγέθους μικρής ελιάς.

Επειδή κυρίως η πνευματική αλλά και η υλική, ιστορική και αρχαιολογική αξία των Τιμίων Δώρων είναι ανυπολόγιστη, φυλάσσονται με ιδιαίτερη επιμέλεια στο θησαυροφυλάκιο της Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου. Για λόγους ασφαλείας είναι κατανεμημένα σε διάφορες λειψανοθήκες, μόνο μέρος δε αυτών εκτίθεται εις προσκύνησιν των επισκεπτών της Ιεράς Μονής ή μεταφέρεται προς αγιασμόν εκτός Αγίου Όρους στις κατά τόπους Ιερές Μητροπόλεις.

Γράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς για την Παναγία ότι «διετήρει πάντα τα ρήματα ταύτα εν τη καρδία αυτής» (Λουκ. β’ 19, 51). Πιστεύεται δε από τους θεολόγους ερμηνευτές ότι ένα μεγάλο μέρος από αυτά τα «ρήματα», τα λόγια και τα γεγονότα δηλαδή της ζωής του Κυρίου, η Θεοτόκος τα εκμυστηρεύθηκε στον Άγιο Απόστολο Λουκά ο οποίος και τα συμπεριέλαβε στο Ευαγγέλιό του. Δεν χωρεί καμμιά αμφιβολία ότι παράλληλα με τα άγια «ρήματα» του Κύριου, η Υπεραγία Θεοτόκος «διετήρει» και ό,τι άλλο σχετικό με την επίγεια ζωή του Κυρίου, και φυσικά, και τα Τίμια Δώρα.

Σύμφωνα με την ιστορικοθρησκευτική μας παράδοσι, προ της Κοιμήσεώς της η Παναγία Μητέρα του Κυρίου τα παρέδωσε μαζί με τα Άγια Σπάργανα του Χριστού, την Τιμία Εσθήτα και την Αγία Ζώνη της στην Εκκλησία των Ιεροσολύμων όπου και παρέμειναν μέχρι το έτος 400 μ.Χ. περίπου. Κατά το έτος τούτο ο αυτοκράτωρ Αρκάδιος τα μετέφερε στην Κωνσταντινούπολι προς αγιασμόν του λαού και προστασία και προβολή της Βασιλευούσης. Εκεί παρέμειναν μέχρι και της αλώσεως της πόλεως από τους Φράγκους το έτος 1204 μ.Χ. Στη συνέχεια μεταφέρθηκαν για λόγους ασφαλείας μαζί με άλλα ιερά κειμήλια στη Νίκαια της Βιθυνίας, προσωρινή πρωτεύουσα του Βυζαντίου, όπου και παρέμειναν για εξήντα περίπου χρόνια. Με την υποχώρησι των Σταυροφόρων επί αυτοκράτορος Μιχαήλ Παλαιολόγου επεστράφησαν στην Κωνσταντινούπολι μέχρι της υποδουλώσεώς της στους Τούρκους το 1453 μ.Χ.

Μετά την Άλωσι η ευλαβεστάτη Μάρω, χριστιανή σύζυγος του σουλτάνου Μουράτ Β’ (1421-1451) και μητρυιά του Μωάμεθ Β’ του Πορθητού, τα μετέφερε αυτοπροσώπως στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου στο Άγιον Όρος. Η Μονή αυτή της ήταν γνωστή καθόσον ο πατέρας της Γεώργιος Βράγκοβιτς, δεσπότης της Σερβίας, έκτισε το καθολικό της εις τιμήν του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του Τροπαιοφόρου.

Κατά την αγιορείτικη παράδοσι, καθώς η Μάρω ανήρχετο από τον αρσανά (λιμάνι) στην Μονή, η Κυρία Θεοτόκος την εμπόδισε με υπερφυσικό τρόπο να πλησίαση στη Μονή και έτσι να παραβίαση το άβατον του Αγίου Όρους. Αυτή υπήκουσε και παρέδωσε ταπεινά τα Τίμια Δώρα στους ευλαβείς μοναχούς και πατέρες, οι οποίοι και έστησαν στο σημείο εκείνο της θεομητορικής παρουσίας ένα Σταυρό που σώζεται μέχρι σήμερα και λέγεται «Σταυρός της Βασιλίσσης». Το σουλτανικό έγγραφο με τις σχετικές πληροφορίες παραδόσεως των Τιμίων Δώρων φυλάσσεται στο αρχείο της Μονής του Αγίου Παύλου.

Η αυθεντικότητα των Τιμίων Δώρων στηρίζεται κατά ένα μέρος στην προφορική παράδοσι και κατά το υπόλοιπο στην ιστορία. Εκείνο όμως που ακράδαντα βεβαιώνει την αυθεντικότητα των Τιμίων Δώρων είναι η άρρητη ευωδιά που ωρισμένα απ’ αυτά αδιαλείπτως και ωρισμένα κατά καιρούς αναδίδουν και η πλούσια ιαματική και θαυματουργική χάρις που μέχρι τις μέρες μας αναβλύζουν.

1) κοινώς λιβάνι ή λιβανωτός: αρωματική ελαιώδης ρητίνη του δένδρου βοσουελλίας της καρτερείου, που φύεται στις αμμώδεις εκτάσεις της Αραβίας, της Σομαλίας, των Ινδιών και του Λιβάνου. Χρησιμοποιήθηκε σαν θυμίαμα για κοσμική και λατρευτική χρήσι από τα πανάρχαια χρόνια (Αιγύπτιοι, Βαβυλώνιοι, Εβραίοι).
2) Κοινώς μύρον ή μύρρα: αρωματική υδατοδιαλυτή ρητίνη του φυτού μύρρας της κομμιοφόρου και άλλων συγγενών που φύονται στην Αραβία και την Αιθιοπία.

Πηγή:Περιοδικὸ Αγιορείτικη Μαρτυρία
Τριμινιαία Ἐκδοση Ιεράς Μονής Ξηροποτάμου